

Besluitformulier

Maatschappelijke Ontwikkeling

Zaaknummer : 3701661 Datum : 5 januari 2026	Opsteller : T. Sjollema
Onderwerp: Voorlopige subsidie verlening 2026 Castellum	
Besluit: <ol style="list-style-type: none">1. Kennis nemen van de gewijzigde subsidieaanvraag 2026 van Castellum2. In te stemmen met het verlenen van een voorlopige subsidie 2026 aan Castellum voor een totaal bedrag van € 2.696.000.3. Castellum op de hoogte brengen van dit besluit door het versturen van bijgaande beschikking.	

Publiekssamenvatting

Castellum heeft een passend en uitgebreid theater- en bioscoopprogramma ontwikkeld voor het seizoen binnen het subsidiejaar 2026. Als podium van de stad zet Castellum in op het binden van lokale makers, organisaties en verenigingen aan het theater. De beoogde resultaten sluiten goed aan bij het verder versterken en uitbouwen van de verbinding van Castellum met de inwoners van Alphen aan den Rijn. Naast het aansprekende programma wordt ook een bijdrage geleverd aan de thema's die in Alphen aan den Rijn belangrijk zijn: bestrijding van eenzaamheid, bevorderen van de geestelijke en lichamelijke gezondheid en het opgang houden en stimuleren van de ontmoeting de dialoog en het respect voor ieders eigenheid.

Om dit waar te maken zet Castellum in 2026 in om, in samenwerking met cultureel-maatschappelijke organisaties, ca. 5 doelgroep gerichte projecten met een sociaal maatschappelijke impact te realiseren. De focus ligt bij deze projecten met name op de groepen, die nu nog niet of nauwelijks aangesproken worden door het bestaande cultuuraanbod. Ook geeft u aan dat de creatief producent van Castellum richt zich naast het opzetten van deze coproducties met nieuwe doelgroepen ook op de werving van fondsen voor de financiering hiervan.

In de turbulente tijd waarin de gemeente en Castellum ook het proces van de omvorming van een 'gemeentelijke' B.V. naar een stichting doorlopen wordt door het team van Castellum hard gewerkt aan de voorbereidingen naar de nieuwe situatie en wordt uit de ingediende begroting én subsidieaanvraag duidelijk dat Castellum ook verwacht om als stichting de ANBI status te behalen en daarmee extra middelen te werven voor de coproducties.

Inleiding

Er worden in 2026 wederom hogere bezoekersaantallen verwacht en de programmering kan met de huidige personele bezetting waargemaakt worden. De zorgen van Castellum liggen vooral op het financiële vlak.

Uit de ingediende begroting wordt duidelijk dat Castellum het toevoegen van het jaarresultaat uit 2025 ziet als onderdeel van de oplossing om een sluitende begroting 2026 te waarborgen. Hierover wordt met de beoordeling van de subsidieverantwoording 2025 door het college besloten.

Uitgaande op de resultaten van de afgelopen jaren zal de gemeente een te verwaarlozen risico lopen omdat Castellum in de afgelopen jaren betere resultaten heeft gerealiseerd dan de begroting vooraf liet zien. Desondanks blijft het een feit dat bedrijfsmatige (personele) kosten zullen stijgen net als bijvoorbeeld de huurlasten (prognose 2026 – 3,5% huurindexering). Daarnaast blijft een indexatie van de gemeentelijke subsidie uit én vallen de landelijke prognoses voor wat betreft de bioskoopbezoeken tegen. Aan Castellum wordt gevraagd hierover goede controle te houden.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De gemeente Alphen aan den Rijn heeft een toegankelijk en duurzaam theater, bioscoop en muziekpodium waar zoveel mogelijk inwoners van de gemeente Alphen aan den Rijn (en omgeving) gebruik van kunnen maken.

Kader

- Gemeentelijke begroting 2026 (programma 4)
- Bestuursopdracht nieuwe strategie Castellum
- Kunst- en cultuurvisie gemeente Alphen aan den Rijn 2021–2030
- Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV)
- Algemene subsidieverordening 2020 (Asv 2020)

Argumenten

- Castellum heeft in de afgelopen jaren bewezen een degelijke en efficiënte bedrijfsvoering te voeren.
- Castellum draagt de verantwoordelijkheid voor het nieuwe seizoen en dus ook het ontwikkelen van het nieuwe programma 2026–2027. Afspraken met producenten, impresariaten, PR-campagne en publieksmanagement worden al gemaakt om de in het late voorjaar het nieuwe programma te kunnen presenteren.
- Buiten de kaders van de kunst- en cultuurvisie wordt ook bijgedragen aan de opgave Positieve Gezondheid (Sociale Basis).
- De subsidieaanvraag is juridisch en financieel getoetst aan de Algemene wet bestuursrecht, Algemene subsidieverordening gemeente Alphen aan den Rijn 2020 en de Algemene Groepsvrijstelling (AGVV). Voor de AGVV geldt dat wij het besluit binnen 20 werkdagen ter kennisgeving bij de Europese Commissie aanmelden.
- De subsidieverlening Kunst en Cultuur past binnen de gemeentelijke begroting én de taakstelling die aan Castellum is opgelegd in het kader van de afnemende gemeentelijke middelen.
- De kosten voor het meerjarig onderhoud van zowel de verhuurderskosten als de huurderskosten zijn gedekt in de gemeentelijke begroting.
- De nieuw op te richten stichting Castellum krijgt in 2026 de mogelijkheid een meerjarige subsidie aan te vragen op basis van de nieuw te ontwikkelen subsidieregeling binnen Kunst en Cultuur voor de grote organisaties (Castellum, Bibliotheek, Parkvilla etc.).

Duurzaamheid

Geen nieuwe ontwikkelingen.

Participatie

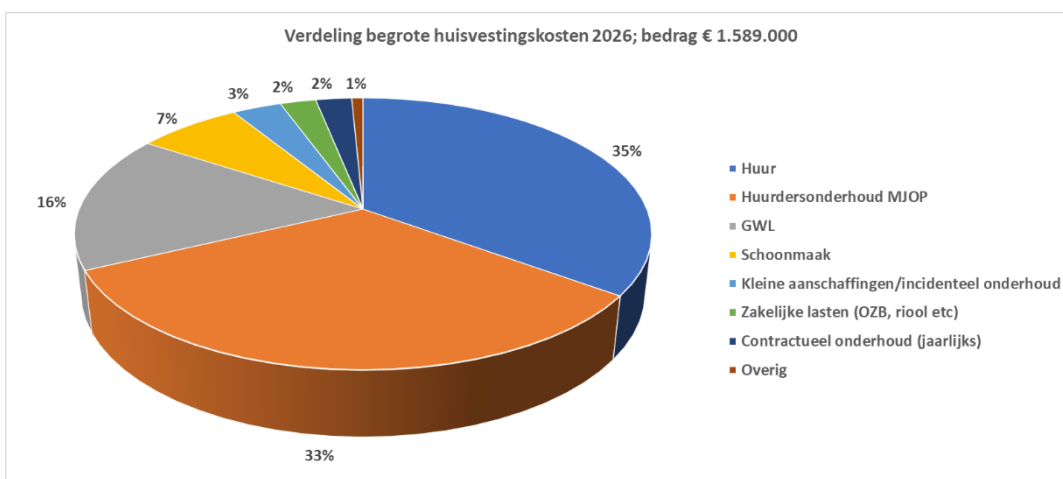
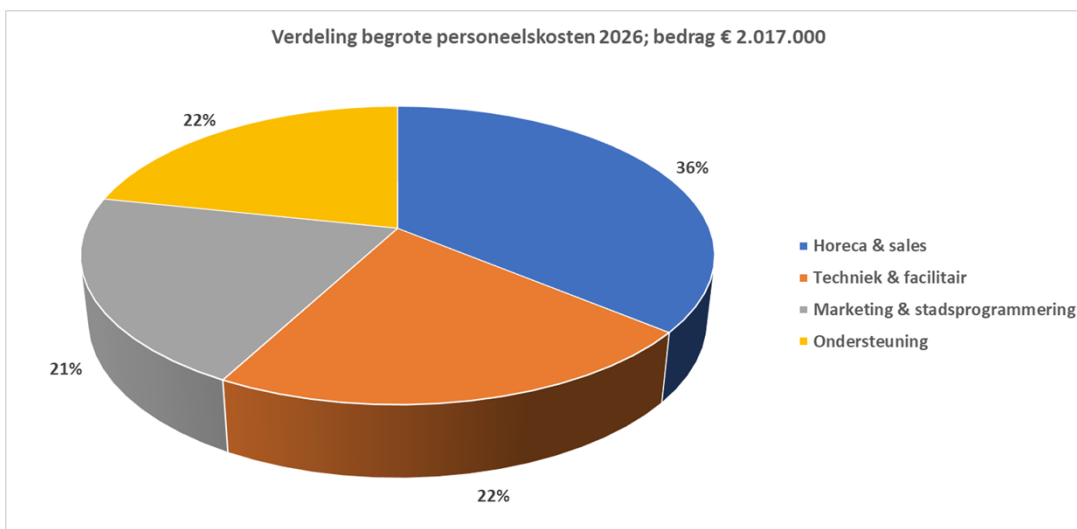
Juridische toets

Bij de onderhavige subsidieaanvraag hebben wij getoetst of de subsidieaanvraag past binnen de Awb, de Asv 2020 van de gemeente Alphen aan den Rijn én of er sprake is van staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

De aanvraag voldoet aan alle voorwaarden.

Financieel inzicht

De gemeente Alphen aan den Rijn heeft Castellum een taakstelling opgelegd van € 100.000 in het jaar 2026. De subsidieaanvraag is conform die opgave met € 100.000 afgenomen. Dit betekent ook dat Castellum een groot deel van de eigen reserve aanspreekt om het begrote tekort op te vangen. Voor de twee grootste kostenposten heeft Castellum extra informatie aangeleverd. In onderstaande diagrammen zijn de personeelskosten en huisvestingskosten inzichtelijk gemaakt.

In onderstaand overzicht is aangegeven hoe de subsidie 2026 is opgebouwd:

Inkoopkosten voorstellingen		€ 1.976.600	
Overige kosten		€ 3.985.400	
Personeel	€ 2.017.300		
Huisvesting	€ 1.067.100		
Huisvesting onderhoud	€ 522.000		
Marketing	€ 102.000		
Kantoor	€ 178.000		
Algemeen	€ 93.000		
Afschrijving	€ 6.000		
Totale kosten		€ 5.962.000	
Opbrengsten	€ 3.080.000		
Fondsen/donatie/sponsoring	€ 95.000		
Dekking algemene Reserve	€ 91.000		
Totale opbrengsten		€ 3.266.000	
Subsidieaanvraag (K-O)			€ 2.696.000

De aangevraagde subsidie past binnen de Sociale Basis – Kunst & Cultuur en de opgave Positieve Gezondheid. In de gemeentelijke begroting 2026 is dekking voor het totale bedrag.

Realisatie

2026

Bijlage

- Subsidieaanvraag 2026 inclusief begrotingsoverzicht.
- Brief aan aandeelhouder
- Brief aan College
- Beschikking voorlopige subsidieverlening 2026
- Meerjarig huurdersonderhoudsplan (vertrouwelijk)